

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ IV. CHIRURGIA JAMY BRZUSZNEJ (1)	1
CHIRURGIA PRZEŁYKU	3
29. SYMPTOMATOLOGIA I METODY DIAGNOZOWANIA CHORÓB PRZEŁYKU	3
29.1. Symptomatologia chorób przełyku – <i>Justyna Wyroślak-Najs, Grzegorz Wallner</i>	3
29.2. Badania diagnostyczne w chorobach przełyku – <i>Justyna Wyroślak-Najs, Michał Solecki, Marek Majewski, Grzegorz Wallner</i>	7
29.3. Diagnostyka endoskopowa i endosonografia w chorobach przełyku – <i>Witold Zgodziński</i>	18
30. ZABURZENIA MOTORYKI PRZEŁYKU I UCHYŁKI PRZEŁYKU	27
30.1. Zaburzenia motoryki przełyku – <i>Justyna Wyroślak-Najs, Michał Solecki, Grzegorz Wallner</i>	27
30.2. Kurcz wpustu/achalazja przełyku – <i>Grzegorz Wallner</i>	34
30.3. Uchyłki przełyku – <i>Michał Solecki, Grzegorz Wallner</i>	50
31. CHOROBA REFLUKSOWA I JEJ POWIKŁANIA, PRZEPUKLINY ROZWORU PRZEŁYKOWEGO	61
31.1. Choroba refluksowa przełyku – <i>Witold Zgodziński, Marek Majewski, Grzegorz Wallner</i>	61
31.2. Przełyk Barretta – <i>Grzegorz Wallner</i>	70
31.3. Przepukliny rozworu przełykowego – <i>Grzegorz Wallner</i>	84
32. NOWOTWORY PRZEŁYKU	101
32.1. Anatomia chirurgiczna przełyku – <i>Tomasz Skoczyłas</i>	101
32.2. Najczęstsze nowotwory przełyku – <i>Tomasz Skoczyłas, Grzegorz Wallner</i>	110
33. URAZY PRZEŁYKU – <i>Tomasz Skoczyłas</i>	169
33.1. Wprowadzenie	169
33.2. Objawy kliniczne i postępowanie diagnostyczne	170
33.3. Ogólne zasady leczenia	170
33.4. Samoistne pęknięcie przełyku	173
33.5. Chemiczne uszkodzenia przełyku	174
34. INNE CHOROBY PRZEŁYKU – <i>Michał Solecki, Grzegorz Wallner</i>	181
34.1. Wprowadzenie	181
34.2. Eozynofilowe zapalenie przełyku	181
34.3. Ostra martwica przełyku (czarny przełyk)	182
34.4. Manifestacja przełykowa chorób układowych i chorób tkanki łącznej	183
34.5. Zespół Plummera-Vinsona	183
34.6. Starczy przełyk (<i>presbyesophagus</i>)	184
34.7. Choroba Chagasa	184

CHIRURGIA ŹOŁĄDKA I DWUNASTNICY	189
35. CHOROBA WRZODOWA ŹOŁĄDKA I DWUNASTNICY – Adam Skalski, Wojciech Kielan, Wojciech Hap	189
35.1. Anatomia i fizjologia żołądka i dwunastnicy	189
35.2. Diagnostyka i leczenie choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy	193
36. NOWOTWORY ŹOŁĄDKA I DWUNASTNICY – Julia Rudno-Rudzińska, Ewelina Frejlich, Wojciech Kielan, Adam Skalski	207
36.1. Rak żołądka (z wyłączeniem raka połączenia przełykowo-żołądkowego)	207
36.2. Wczesny rak żołądka	217
36.3. Nowotwory dwunastnicy	219
36.4. Nowotwory podścieliskowe żołądka (GIST)	220
36.5. Guzy neuroendokrynnne żołądka (GEP-NEN żołądka)	221
36.6. Guzy neuroendokrynnne dwunastnicy (GEP-NEN dwunastnicy)	224
36.7. Chłoniaki żołądka	225
36.8. Zabiegi paliatywne w chirurgii żołądka	226
37. NASTĘPSTWA CHIRURGICZNEGO LECZENIA CHORÓB ŹOŁĄDKA I DWUNASTNICY – Wojciech Hap,	
Julia Rudno-Rudzińska, Wojciech Kielan, Adam Skalski	231
37.1. Zespoły związane z techniką odtworzenia ciągłości przewodu pokarmowego po resekcji żołądka	231
37.2. Zespoły związane z zabiegami resekcji żołądka	233
37.3. Zespoły powagotomijne	234
CHIRURGIA WĄTROBY I DRÓG ŻÓŁCIOWYCH	239
38. CHOROBY WĄTROBY	239
38.1. Budowa segmentarna i anatomia chirurgiczna wątroby – Tadeusz Wróblewski	239
38.2. Diagnostyka chirurgicznych schorzeń wątroby – Waldemar Patkowski	242
38.3. Podstawy resekcji wątroby – Tadeusz Wróblewski	248
38.4. Łagodne zmiany ogniskowe wątroby – Tadeusz Wróblewski	253
38.5. Nowotwory złośliwe wątroby pierwotne – Krzysztof Zieniewicz	257
38.6. Nowotwory złośliwe wątroby przerzutowe (wtórne) – Krzysztof Dudek	261
38.7. Rzadkie nowotwory złośliwe wątroby – Krzysztof Dudek	266
38.8. Ostra niewydolność i marskość wątroby – Krzysztof Zieniewicz	268
38.9. Nadciśnienie wrotne – patofizjologia i zasady leczenia – Krzysztof Zieniewicz	271
38.10. Obrażenia wątroby – Waldemar Patkowski, Krzysztof Zieniewicz	285
39. CHOROBY DRÓG ŻÓŁCIOWYCH	291
39.1. Diagnostyka chorób dróg żółciowych – Waldemar Patkowski	291
39.2. Choroby pęcherzyka żółciowego – Waldemar Patkowski	296
39.3. Choroby dróg żółciowych – Krzysztof Dudek	304
39.4. Jatrogenne uszkodzenia (kalectwo) dróg żółciowych – Krzysztof Zieniewicz	316
CHIRURGIA TRZUSTKI	323
40. OSTRE ZAPALENIE TRZUSTKI – Marek Dobosz, Cezary Płatkowski, Łukasz Dobosz	323
40.1. Epidemiologia i etiologia	323
40.2. Patofizjologia	324
40.3. Obraz kliniczny	325
40.4. Miejscowe powikłania	328
40.5. Leczenie wczesnej fazy ostrego zapalenia trzustki	329
40.6. Leczenie interwencyjne ograniczonej martwicy trzustki	330
41. PRZEWLEKŁE ZAPALENIE TRZUSTKI – Maciej Słodkowski, Marek Wroński	335
41.1. Epidemiologia	335
41.2. Etiologia i patofizjologia	335
41.3. Objawy kliniczne	336

41.4. Diagnostyka i rozpoznanie	336
41.5. Leczenie zachowawcze	337
41.6. Leczenie endoskopowe	338
41.7. Leczenie chirurgiczne	338
41.8. Leczenie powikłań	343
42. NOWOTWORY TRZUSTKI – Katarzyna Kuśnierz	347
42.1. Anatomia chirurgiczna i zarys patofizjologii trzustki	347
42.2. Ogólna charakterystyka nowotworów trzustki	351
42.3. Rak trzustki	360
42.4. Nowotwory torbielowe trzustki	363
42.5. Nowotwory neuroendokrynnnej części trzustki	369
CHIRURGIA ŚLEDZIONY	379
43. CHOROBY ŚLEDZIONY I WSKAZANIA DO SPLENEKTOMII – Michał Solecki, Justyna Kozińska, Oliwia Bachanek-Mitura, Marek Hus	379
43.1. Anatomia chirurgiczna	379
43.2. Podstawowa diagnostyka śledziony	381
43.3. Wskazania do splenektomii	381
43.4. Opieka okooperacyjna	387
43.5. Dostępy operacyjne do wykonania splenektomii	388
CHIRURGIA JELIT	393
44. CHOROBY JELITA CIENKIEGO – Tomasz Banasiewicz, Jacek Paszkowski, Jarosław Cwaliński	393
44.1. Anatomia	393
44.2. Epidemiologia	394
44.3. Diagnostyka	394
44.4. Podstawowe wskazania do chirurgicznego leczenia jelita cienkiego	394
44.5. Niedrożność jelita cienkiego	395
44.6. Krwawienie z jelita cienkiego	398
44.7. Nowotwory jelita cienkiego	400
44.8. Zespół krótkiego jelita	403
44.9. Uchyłek Meckla	406
45. CHOROBY ZAPALNE JELITA GRUBEGO – Tomasz Banasiewicz, Łukasz Krokowicz, Maciej Borejsza-Wysocki, Piotr Eder	409
45.1. Wprowadzenie	409
45.2. Zapalenie uchyłków jelita grubego	409
45.3. Nieswoiste choroby zapalne jelit	415
45.4. Zapalenie błony śluzowej jelita grubego wyłączonego z pasażu	440
45.5. Rzekomobłoniaste zapalenie jelita grubego (zapalenie jelita spowodowane przez zakażenie <i>Clostridiooides difficile</i>)	440
46. CHOROBY WYROSTKA ROBACZKOWEGO – Jarosław Cwaliński, Tomasz Banasiewicz	447
46.1. Wprowadzenie	447
46.2. Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego	447
46.3. Nowotwory wyrostka robaczkowego	451
47. NOWOTWORY JELITA GRUBEGO	453
47.1. Polipy jelita grubego – Radziława Trzcińskiego, Adam Dzik	453
47.2. Uwarunkowane genetycznie nowotwory jelita grubego – Michał Mik, Adam Dzik	456
47.3. Sporadyczny rak okrężnicy – Michał Mik, Adam Dzik	463
47.4. Rak odbytnicy – Radziława Trzcińskiego, Adam Dzik	470
47.5. Rak odbytu – Łukasz Dzik	478

48. ZABURZENIA CZYNNOŚCIOWE JELITA GRUBEGO I CHOROBY DNA MIEDNICY – Tomasz Kościński	487
48.1. Zaburzenia czynnościowe jelita grubego	487
48.2. Zaparcia – rola chirurga	490
48.3. Choroby czynnościowe dna miednicy	493
49. STOMIA I PRZEPUKLINY OKOŁOSTOMIJNE – Marek Szczepkowski, Tomasz Zieliński, Bartosz Ziółkowski	517
49.1. Wprowadzenie	517
49.2. Techniki operacyjne wykonania stomii jelitowych	519
49.3. Techniki operacyjne zamknięcia stomii jelitowych	521
49.4. Odtworzenie ciągłości przewodu pokarmowego po operacji Hartmanna	522
49.5. Wczesne miejscowe powikłania stomii	523
49.6. Późne miejscowe powikłania stomii	524
49.7. Przepukliny okołostomijne	524
49.8. Międzynarodowe zalecenia dotyczące profilaktyki i leczenia przepuklin okołostomijnych	526
49.9. Stomia protekcyjna we współczesnej chirurgii kolorektalnej	527
49.10. Szczególne sytuacje kliniczne a stomia	527
SKOROWIDZ	531